

Úvod	3
1. Náhodný jev a jeho pravděpodobnost.....	6
1.1 Náhodný pokus a náhodný jev	6
1.2 Pravděpodobnost náhodného jevu.....	11
1.3 Pravidla pro počítání s pravděpodobnostmi.....	15
1.4 Úplná pravděpodobnost a pravděpodobnost hypotéz.....	18
Cvičení.....	20
2. Náhodná veličina	23
2.1 Pojem náhodné veličiny	22
2.2 Rozdělení náhodné veličiny	22
2.3 Náhodný vektor	29
2.4 Funkce náhodných veličin	36
Cvičení.....	40
3. Charakteristiky náhodných veličin.....	49
3.1 Význam a druhy charakteristik.....	48
3.2 Charakteristiky náhodné veličiny.....	49
3.3 Charakteristiky náhodného vektoru	55
3.4 Charakteristiky lineárních forem	61
3.5 Momentová vytvořující funkce	62
3.6 Vytvořující funkce kumulantů	67
3.7 Kvantilová funkce	69
Cvičení.....	69
4. Některá rozdělení nespojitých náhodných veličin	77
4.1 Alternativní a binomické rozdělení	75
4.2 Poissonovo rozdělení.....	80
4.3 Geometrické a negativní binomické rozdělení.....	82
4.4 Hypergeometrické rozdělení	83
4.5 Některá rozdělení vícerozměné nespojitě náhodné veličiny	87
Cvičení.....	90
5. Některá rozdělení spojitých náhodných veličin.....	97
5.1 Rovnoměrné rozdělení	94
5.2 Normální rozdělení.....	95
5.3 Vícerozměrné normální rozdělení	99
5.4 Logaritmickeonormální rozdělení	102
5.5 Exponenciální rozdělení a rozdělení gama.....	103
5.6 Rozdělení beta	106
5.7 Rozdělení některých funkcí náhodných veličin	107
5.8 Využití rozdělení χ^2 a F pro Poissonovo a binomické rozdělení	119
Cvičení.....	120

6. Některé limitní věty	128
6.1 Čebyševova nerovnost	124
6.2 Zákon velkých čísel	125
6.3 Centrální limitní věta.....	126
Cvičení	129
Statistické tabulky.....	136
Literatura	152

Uvažujme nyní, že máme k dispozici nějaký počet pozorování $X_1, \dots, X_n$ z nějaké populace, která má nějakou hustotu $f(x)$ a funkci pravděpodobnosti $F(x)$. Pokud bychom chtěli odhadnout nějakou charakteristiku této populace, například její střední hodnotu μ , můžeme použít jako odhad průměr $\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$. Tento odhad je samozřejmě závislý na vzorku, který jsme vybrali, a proto bychom chtěli vědět, jak se chová při velkých n . Zde přichází na scénu tzv. limitní věty, které nám umožňují předpovědět, jak se bude chovat $\bar{X}_n$ při velkých n . První z nich je tzv. zákon velkých čísel, který říká, že pokud $X_1, \dots, X_n$ jsou nezávislé a mají stejnou hustotu $f(x)$ a střední hodnotu μ , pak $\bar{X}_n$ bude s vysokou pravděpodobností blízké μ . Druhá z nich je tzv. centrální limitní věta, která říká, že pokud $X_1, \dots, X_n$ jsou nezávislé a mají stejnou hustotu $f(x)$ a střední hodnotu μ , pak $\bar{X}_n$ bude s vysokou pravděpodobností blízké normálnímu rozdělení se střední hodnotou μ a rozptylem $\frac{\sigma^2}{n}$, kde σ^2 je rozptyl X_1 . Tyto věty jsou velmi důležité, protože nám umožňují odhadnout, jak se bude chovat $\bar{X}_n$ při velkých n , a tímto odhadnout, jak přesně můžeme odhadnout nějakou charakteristiku populace. Tyto věty jsou také základem pro mnoho statistických metod, které používáme v praxi. V tomto článku se zaměříme na první z nich, tzv. zákon velkých čísel, a ukážeme si, jak se dokazuje a jak se používá. Základní myšlenka je, že pokud $X_1, \dots, X_n$ jsou nezávislé a mají stejnou hustotu $f(x)$ a střední hodnotu μ , pak $\bar{X}_n$ bude s vysokou pravděpodobností blízké μ . To znamená, že pokud n je dostatečně velké, pak $\bar{X}_n$ bude s vysokou pravděpodobností blízké μ . To je velmi užitečné, protože nám umožňuje odhadnout, jak přesně můžeme odhadnout nějakou charakteristiku populace. Tyto věty jsou také základem pro mnoho statistických metod, které používáme v praxi. V tomto článku se zaměříme na první z nich, tzv. zákon velkých čísel, a ukážeme si, jak se dokazuje a jak se používá.